

The logo for Fitch Ratings, featuring the word "Fitch" in a red serif font and "Ratings" in a black serif font.

FitchRatings

Sytuacja finansowa Miast w Polsce

Elżbieta Kamińska

Senior Director
Zespół Finansów Publicznych

12 października 2011

Decyzje ratingowe

POLSKA	2007	2010-2011
Obniżenie	0	3
Podniesienie	8	0
Zmiana perspektywy:		
- na pozytywną	3	2
- na negatywną	0	2

EUROPA	2010-2011
Obniżenie	19
Podniesienie	7

Ryzyko wynikające z uwarunkowań makroekonomicznych

Ryzyko to wynika z faktu, że:

- Około 45% dochodów bieżących stanowią dochody podatkowe
 - Wysokość dochodów z PIT zależy od średniego poziomu płac, stopy bezrobocia, wskaźnika zatrudnienia
 - Wysokość dochodów z CIT zależy od kondycji przedsiębiorstw
 - Wielkość dochodów z PCC oraz opłaty skarbowej zależy od ogólnego poziomu aktywności gospodarczej
- Zdolność do realizacji dochodów ze sprzedaży majątku zależy od bieżącej sytuacji na rynku nieruchomości
- Wydatki na pomoc społeczną są w części determinowane sytuacją na rynku pracy
- Dostępność oraz koszt pozyskania długu zależy od bieżącej sytuacji na rynku finansowym oraz poziomu inflacji

Ryzyko wynikające z kondycji sektora finansów publicznych

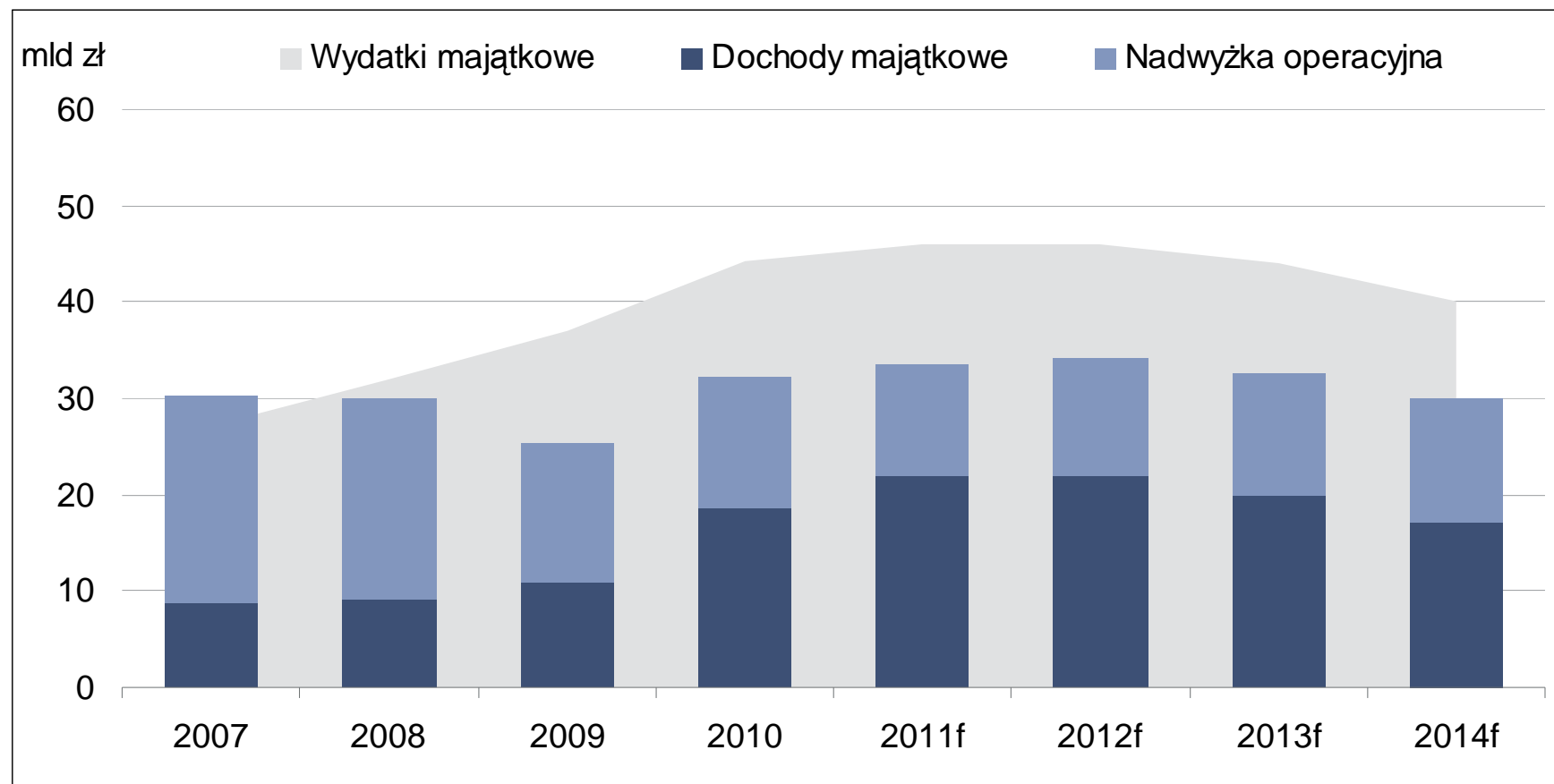
- Decentralizacja zadań bez przekazania dochodów
 - Dochody z tytułu wyższego udziału w CIT nieadekwatne do rosnących wydatków na przewozy regionalne
- Decyzje podejmowane na szczeblu centralnym powodują konsekwencje finansowe i organizacyjne dla JST
 - Podwyżki dla nauczycieli w szkołach oraz przedszkolach
 - Zapewnienie średnich wynagrodzeń w ramach poszczególnych stopni awansu zawodowego nauczycieli
 - Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- Brak woli ze strony władz centralnych na uszczuplenie środków budżetu państwa
 - Podniesienie stawki VAT wpłynęło na wzrost wydatków samorządów
 - Brak możliwości odzyskiwania VAT przez samorządy
- Ograniczenia dotyczące deficytu i długu
 - Procedura nadmiernego deficytu nałożona na Polskę przez Komisję Europejską, która dotyczy całego sektora finansów publicznych

Ryzyko wynikające z otoczenia prawnego

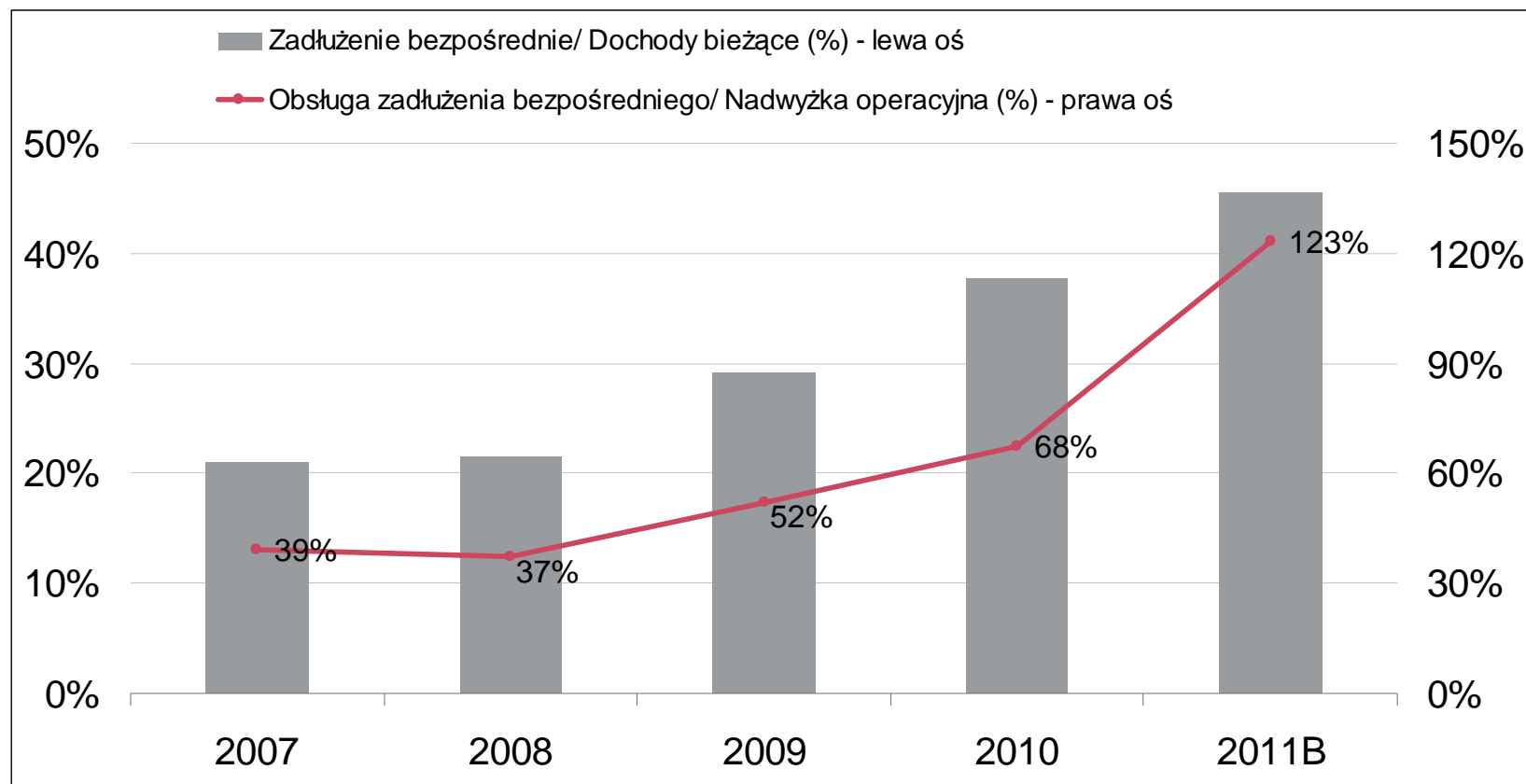
Niekorzystne przepisy prawne oraz „słaby” proces stanowienia prawa, brak analizy pełnych skutków proponowanych regulacji

- Sposób naliczania „janosikowego” bazujący na danych historycznych – potęguje ryzyko wynikające z cyklu gospodarczego
- Wyrok Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zasadności obłożenia podatkiem od nieruchomości obiektów znajdujących się na terenie podziemnych wyrobisk kopalń – ryzyko odszkodowań i konieczność zwrotu nienależnie pobranych podatków
- Zwolnienie z opłat wpisów do ewidencji działalności gospodarczej – uszczuplenie dochodów
- Nowe rozporządzenie z 23 grudnia 2010 r. w sprawie tytułów dłużnych

Perspektywy dla sektora samorządowego w latach 2012-2014

Zadłużenie sektora samorządowego

Perspektywy dla sektora samorządowego w latach 2012-2014

Niskie tempo wzrostu dochodów

- Niskie tempo wzrostu dochodów z PIT i CIT
- Stagnacja na rynku nieruchomości

Presja na wzrost wydatków bieżących

- Rosnące koszty utrzymania nowej infrastruktury
- Rosnące wydatki na transport publiczny (amortyzacja)
- Rosnące wydatki w związku z wejściem w życie ustawy o działalności leczniczej
- Rosnące koszty odsetkowe z uwagi na wysoką inflację oraz niepewność na rynkach finansowych
- Możliwy wzrost zapotrzebowania na pomoc społeczną
- Możliwe niższe niż zakładane wykorzystanie nowych obiektów – ich niższa rentowność

Ograniczenia rozwoju sektora samorządowego w latach 2012-2014

Możliwości rozwoju, rozumianego jako realizowanie inwestycji, będą coraz mniejsze z uwagi na:

- Utrzymywanie się nadwyżki bieżącej na niskim poziomie
- Niska zdolność do finansowania wydatków na inwestycje z nadwyżki bieżącej oraz dochodów ze sprzedaży majątku
- Rosnąca obsługa długu z uwagi na wyższe koszty odsetkowe oraz rosnące kwoty spłat rat kapitałowych (kończące się okresy karencji w spłacie)
- Nowy wskaźnik długu liczony w 2014r. na bazie trzech „chudych” lat
- Wysoki poziom długu publicznego

Konkluzje

- Chęć pełnego wykorzystania środków unijnych oraz zakończenia rozpoczętych inwestycji będą wywoływać presję na wzrost długu samorządów
- Ograniczone możliwości dalszego zwiększania długu przez JST spowodują wzrost zaangażowania finansowego spółek komunalnych w realizację projektów inwestycyjnych
 - Zielone światło dla realizowanych przez spółki inwestycji, które generują przychody wystarczające na spłatę długu
 - Pomarańczowe światło dla realizowanych przez spółki inwestycji, których utrzymanie oraz spłata długu będzie obciążać Miasto
- Prognozowany wzrost ceny usług komunalnych (biletów komunikacji miejskiej i innych opłat) z uwagi na rosnące koszty ich świadczenia oraz ograniczone możliwości JST w zakresie podnoszenia kapitału spółek
- Niezbędna weryfikacja planów inwestycyjnych
 - Zielone światło dla inwestycji prorozwojowych (drogi, transport publiczny, uzbrajanie terenów inwestycyjnych)
 - Pomarańczowe - dla tzw. inwestycji „podnoszących jakość życia” (aquapark, fitness, saunarium)

FitchRatings

Fitch Polska

ul. Królewska 16
00-108 Warszawa

T. 22 338 62 80

F. 22 338 62 90